

STADSMILJÖFÖRENINGEN AFSL:s MEDLEMSBREV NOV 2024

Hej kära medlemmar,

Medlemsmöte 31 okt om STADENS TORG , STADSKULTURPRISET, LUND C mm

Vid medlemsmötet 31 okt hade en skara om 18 personer samlats i IOGTs lokaler på Bantorget i Lund. – En intensiv diskussion fördes om bl a den kommande Botulfsplatsen – se gärna här bilagda protokoll.

Också AFSLs årliga STADSKULTURPRIS diskuterades - med ett par justeringar i stadgarna. Beslöts att gå igång med utdelning av detta med det snaraste, ev med en pris-ceremoni på Stadsbiblioteket i januari 2025.

På mötet nominerades dessa kandidater till det första priset:

- Apoteket Svanen,
- Bantorget's utformning,
- Bronsmodellen på Krafts torg,
- Runstenar i Historiska museets nya entré.

Styrelsen ser gärna ytterligare nomineringar och frågar härmed medlemmarna om fler förslag!

Även kommande förändringar för Lund C diskuterades – se närmare bilagda protokoll

Alternativ att bygga om och bredda befintlig bro över spåren samt att väderskydda den.

Vi vill också gärna påminna om vår kväll på Stadsbiblioteket:

SKÖNHETEN I ARKITEKTUREN?

ONSDAGEN 27 NOVEMBER I STADSBIBLIOTEKETS ATRIUM KI 18.00 -19.30

Vilka byggnader berikar och harmonierar med den befintliga miljön och vilka utmanar och stör?

AFSL bjuder in några talare att närma sig de svåra frågorna om FULT/SNYGGT, HARMONISKT/NYSKAPANDE, MODERNT/ANPASSAT, INDUSTRIELLT/HANTVERK , ABSTRAKT/KULTURHISTORISKT i Arkitekturen.

Deltagande talare:

- Ingrid Sommar, författare och designskribent
- Jeanette Wester, curator
- Bo Mårtensson, arkitekt f d ordf i Skönhetsrådet Malmö
- Thomas Hellquist, arkitekt ordf Stadsmiljöföreningen AFSL

ETT NYTT SUS –

SMÖRLYCKAN eller BLOCKET#2?

Ett inriktningsbeslut har fattats av Region Skåne och Lunds kommun som innebär att all verksamhet inom Lunds Universitetssjukhus ska flytta till Smörlyckan. Befintliga byggnader ska rivas eller avyttras.

Beslutet har väckt många diskussioner. Stadsmiljöföreningen AFSL har i samverkan med Vänsterpartiet i Lund undersökt ett billigare och rimligare alternativ – att bygga ut på befintligt läge. Förslaget biläggs här som särskilt dokument.

Med vänliga hälsningar från Stadsmiljöföreningen AFSLs styrelse

Protokoll från medlemsmöte 31 okt 2024

Närvarande 18 personer på plats i IOGTs lokaler på Bantorget 6

Ordföranden hälsade de närvarande välkomna.

- 1) Förslag till AFSLs Stadskulturpris föredrogs; framkom önskemål om att låta kandidater till priset vara upp till 5 år gamla. Betonades vikten av att priset kan ge uppmärksamhet åt föreningen. Samt att första pristagaren har rätt karaktär och ”sätter bilden” av priset.

Kandidater till priset diskuterades/nominerades:

- Apoteket Svanen,
- Bantorget utformning,
- Bronsmodellen på Krafts torg,
- Runstenar i Historiska museets nya entré.

Möjlighet ska ges till ytterligare nomineringar.

Styrelsen fick i uppdrag att implementera Stadskulturpriset.

- 2) Efter kort introduktion diskuterades Lunds torg med betoning på den pågående förvandlingen av Botulfsplatsen. Diskussion lyfte flera centrala synpunkter på detta projekt:
 - Region Skånes satsning på en nod vid Lunds station går stick i stäv mot SBKs strategi att öka attraktivitet i stadskärnans centrala och östra delar.
 - Den genomförda omläggningen av busstrafiken måste omprövas. På något sätt måste en central nod för samtliga stadsbussar återskapas i centralt läge på eller någonstans kring Botulfsplatsen.
 - Avlägsnandet av bussnoden från Botulfsplatsen har skapat stora problem för butiker/serveringar i Saluhallen och i kvarteren runt omkring.
 - Kan frågan om central bussnod lösas på gatorna kring Botulfsplatsen kan en omformning av platsen diskuteras. – Dock ifrågasattes om Lund har behov av fler torg.

En preliminär skiss har presenterats av kommunen. Kring den lyftes synpunkter enligt nedan:

- Viktigt att i någon mån ”tukta” den ”upplösta stadsbild” som Botulfsgatan, Botulfsplatsen och Västra Mårtensgatan idag utgör.
- Viktigt att Vårfrugatans sträckning på något sätt markeras på det nya torget.
- Viktigt att undvika en trendig stensättning med granithällar – använd traditionell gatsten istället!
- Viktigt att platsen får grönska – i första hand inte ”utduttad”, utan en urban grönska som hjälper till att definiera rum, gränser och riktningar.
- Viktigt är att möblera kanterna i rummet för vistelse och att mitten av rummet frigörs för passage och händelser.
- Viktigt att platsen får vatten (--- det gäller också andra stadsrum i Lund).

Diskuterades också:

- Möjlighet av ett tak – motsvarande dagens perrongtak – som kan ge regnskydd på vår/höst och solskydd på sommaren.

- Möjlighet att flytta delar av Mårtenstorgets marknadsstånd till Botulfsplatsen – en ”merkantil händelse”. – Kan vara svårt för transporter till de ”tyngre” torghandlarna (grönsaker).

3) Lunds framtida station diskuterades på basis av några illustrationer från en digital powerpoint-presentation redovisande den pågående processen som förs av representanter för Trafikverket, Region Skåne, Skånetrafiken, Jernhusen och Lunds kommun. Huvudalternativet tycks vara en breddning av befintlig spårövergång vid Clemenstorget, förutom en omgjord Bangata med ny angöring för region bussar i det nya komplexet norr tullhuset. Lokaltrafiken kvar på gatorna (Ban-, St Petri till Spolegatan), men leds genom ny byggnad bakom Tullhuset m m längs spåren.

Synpunkter framfördes:

- Illustrationer visade 10-våningshus väster om spåren och 5 våningshus öster om spåren – för högt!
- Flyttning av gamla Tullhuset – onödigt!
- Perrongernas kvalitet avgörande problem
-

Tillkännagavs också en utredning från Trafikverket – gjord av SWECO – Annika McClintok åtog sig att dela den med övriga.

AFSL:s ÖP-grupp har uppdraget att titta närmare på Lund C-problematiken.

4) Ordföranden tackade för konstruktiva diskussioner och avslutade mötet.

Vid protokollet

Oskar Syrén / Thomas Hellquist

AFSLs STADSKULTURPRIS justerade stadgar

Stadsmiljöföreningen AFSL vill från 2024 dela ut ett årligt STADSKULTURPRIS. Priset ska gå till ett projekt eller person som bidragit till stadsrummet på ett sätt som höjer den estetiska upplevelsen och knyter an till stadens kultur och historia.

Bakgrund

Stadsmiljöföreningen AFSL engagerar sig i arkitektur-, stadsbyggnads- och samhällsbyggnadsfrågor i Lunds kommun. Staden Lund är med sitt välbevarade medeltida arv en unik stad med en unik stadsbild och unika kvaliteter. Den utgör därför ett Riksintresse för kulturmiljövården (M87). Lund är också en modern stad och inte sällan uppstår konflikt mellan å ena sidan den gamla stadens rika helhet av äldre byggnader, gaturum, stadsrum och parker och det moderna livet präglad av expanderande transporter, kommersiella aktiviteter och en fastighetsbransch inriktad på snabb avkastning.

En ny stadskultur

För att hantera denna konflikt krävs en särskild, kanske för 2000-talet ny, sorts stadskultur. Centralt för denna kultur är att se de historiska värdena och förstå när de är hotade, att inte i alla lägen prioritera modernitetens krav på effektivitet, utan istället söka lösningar där "förnya" kan ske utan att "förstöra". Det innebär en ny sorts ödmjukhet inför det faktum att den moderna lundabon går på historisk mark och just därför kan uppfylla sina livsmål på ett rikare sätt än i andra miljöer. Det är en stadskultur som innebär ett nytt förhållningssätt till det urbana livet och därmed också förändrade estetiska bedömningar

Priset

För att uppmuntra och stärka denna nya stadskultur inrättar AFSL ett årligt Stadskulturpris med fokus på stadsrummets gestaltning och användning. Viktiga delar är förvaltning, restaurering och utformning av byggnaders fasader och markens beläggning, stadsrummets möblering, belysning och skyltning och formgivning av det gröna. Allt detta bör göras på ett sätt som inte försvagar utan snarare lyfter fram och förklarar det historiska arvet.

Jury

Priset delas ut en gång om året till projekt som är högst **fem år gamla**. Juryn består av föreningens styrelse som till juryarbetet ska adjungera ytterligare tre personer utanför styrelsen. Juryn ska aktivt tillfråga föreningens medlemmar om förslag till pristagare minst **4 veckor** innan beslut om pristagare fattas. Priset omfattar också insatser som görs utanför staden Lund, i kommunens övriga tätorter.